

til Indførelse i Kirkebogen. Det er overensstemmende med hele den Udvikling, som jeg før nærmere paaviste, og jeg vilde derfor ønske, at man tog alvorlig fat paa at faa dette Spørgsmaal løst, saa længe det kan løses paa en saa lempelig Maade. Jeg tror, det vil være uheldigt, hvis man vilde vente, indtil denne Sag forlangtes løst af Kirkens Modstandere, hvis den forlangtes løst gennem en Kamp mod Kirken. Det har, tror jeg, styrket den danske Folkekirke i vort Folk, at der fra kirkelig Side siden 1849 har været Villighed til at give al den Frihed, som paa nogen Maade kunde tilstedes inden for Folkekirken, og det vilde være til Styrkelse for Folkekirken, hvis man nu gik i samme Spor og fra Kirkens Side arbejdede paa at skaffe den fornødne Frihed ogsaa paa dette Punkt.

N. J. Larsen: Jeg er ikke i Dag saa heldig, at jeg kan være enig med min sædvanlige Meningsfælle, det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) i den af ham nu udviklede Opfattelse af det foreliggende Spørgsmaal. Jeg misken-der ingenlunde den gode Hensigt, hvoraf Lovforslaget er fremgaaet; jeg tvivler ikke et Øjeblik om, at det har været de to ærede Forslagsstillere om at gøre at bidrage til at tilvejebringe Klarhed over Forholdet mellem kirkeligt og verdsligt og at fjerne noget af den Forargelse, som den nuværende Tilstand uimodsigeligt giver Anledning til. Men det gør mig ondt at maatte sige, at jeg ikke er i Stand til at indse, at det er lykkedes den gode Hensigt, som dette Forslag er et Udtryk for, at finde en tilfredsstillende Løsning af den — det erkender jeg — meget vanskelige Opgave, som denne Sags Ordning stiller Lovgivningsmagten.

Jeg er enig i, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) at ved den foreliggende Sags Afgørelse kan det ikke nytte at fordybe sig i retshistoriske Betragtninger; vi skulle ikke afgøre Sagen paa Grundlag af, hvad Folkebevidstheden var for Aarhundreder siden, men vi maa se hen til, hvorledes denne Bevidsthed er i den Nutid, vi leve i. Jeg maa ligeledes i Samstemning med det ærede Medlem for Kalundborg bestemt protestere mod den Udtalelse af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at det paa Landet skulde være den almindelige Anskuelse, at naar et forlovet Par er indskrevet hos Præsten, og i alt Fald naar der er lyst for dem første Gang, betragte de sig som rette Ægtefolk. Jeg tillader mig at tro, at jeg

kender ikke saa lidt til den almindelige Befolkning paa Landet; men jeg har ingen Sinde mærket det allermindste Spor af en saadan Anskuelse som den, den ærede Ordfører nævnte; den eksisterer slet ikke. Forholdet er i Virkeligheden det, at man ikke nogetsteds her i Landet betragter sig som værende indtraadt i Ægteskabet, forinden der har fundet en Ægteforening Sted over for en offentlig Myndighed, hvad enten denne saa er Præsten eller Øvrigheden. Hvorledes Forholdet har været i tidligere Tid, er en Sag for sig. Den ærede Ordfører talte om den „urgamle“ Anskuelse i vort Folk. Ja, der har været Tider, hvor det var stemmende med almindelig Retsbevidsthed, at man, ligesom man kan vinde Hævd paa løst og fast Gods, ogsaa kunde vinde Hævd paa en Ægtefælle. Naar man havde levet sammen med en Kvinde i en vis Tid, havde man derved vundet Hævd paa hende som Hustru. Jeg antager dog ikke, det kunde komme i nogen som helst Betragtning ved Spørgsmaalet om Stiftelse af Ægteskab i vore Dage, om man vilde fremføre saadanne forlængst forsvundne Anskuelser.

Jeg skal ikke her opholde mig ved Lovforslagets Enkeltheder; der ligger ingen afgørende Vægt paa Mangler i saa Henseende; selv om saadanne maatte findes i nok saa stort Antal, ville de jo altid kunne rettes. Men Hovedvægten ligger paa, om den Ordning, som dette Forslag tilsigter at indføre, er en Ordning, som vort Folk og vor Folkekirke kan være tjent med. Jeg er nu af den Mening, at en Ordning som den foreslaaede hverken over for Befolkningen eller over for Folkekirken vil være ret og billig. Naar man gør sig det Spørgsmaal, hvordan den Ordning vil komme til at se ud, som de to ærede Forslagsstillere tilsigte at indføre, saa mærker man snart, at det ikke er ganske let at komme til fuld Klarhed over og Forstaaelse af den paa-tænkte Ordning. Lovforslaget er alt andet end klart og tydeligt. Allerede dets Titel er formentlig ikke ganske retvisende. Forslaget kalder sig „Forslag til Lov om Afskaffelse af tvungen kirkelig Vielse“; men det er i Virkeligheden noget ganske andet, Forslaget gaar ud paa. Thi det gaar ikke ud paa at afskaffe blot tvungen kirkelig Vielse, men det gaar ud paa at afskaffe al kirkelig Vielse. Naar man ved Vielse forstaaer Ægteforening, er det jo straks klart, at saafremt dette Forslag blev til Lov, saa vilde der for Eftertiden ingen gyldig Ægteskabsstiftelse kunne ske i Kirken eller paa kirkelig Maade. Lovforslagets